

Collinwood bo videl veliko slavnost

Prihodno nedeljo popoldne imeli zopet lepo priliko obkustiti slikovito parado večernih krožkov Slovenske Zvezde, ko bo več kot dve sto mladih slovenskih deklet korakalo v svojih krasnih uniformah. Krožek št. 41 bo prvič nastopil v popolnoma novih uniformah. Začetek slovesnosti bo ob treh popoldne, ko se začne mikati parada od S. D. Doma na Waterloo Road do 152. ceste nato po Holmes Avenue v cerkvi Marije Vnebovzete, kjer bo pred g. monsignor Vitus Hribar blagoslovil novo ameriško zastavo in bandero, ki bo no ime "Marijine kadetke, glas. SZZ." Po cerkvenih obredih povorka nazaj v S. D. Dom, kjer bo na odru podan mičen program, ki bo vseboval petje, glasbo, deklamacije, govore nastop krožka v krasnih uniformah. Maršali parade bodo Mr. Trček, Mr. Tony Rudman, Mr. Lovrenc Leskovec. Igrala godba od društva svetega Jožeta št. 169 KSKJ.

Zastavi in praporu bosta bovala spoštovana trgovca Mr. Mrs. Ludwig Raddell. Za čast. spremljevalce bosta imela najslavnejše spremljevalce, namreč celotno vrsto častnih častnikov, nadpoveljnik, admiral, feldmaršal, poveljnik, polkovnik, stotnik, poročnik, deseterredni, praporščak itd. Ti bodo nosili bode podeljeni sledečim častnim gostom: Mr. in Mrs. Joseph Zelle, Mr. in Mrs. Louis Urbas, Mr. in Mrs. Louis Wald, Mr. in Mrs. Setina, Mr. in Mrs. Dan Stakich, Mr. in Mrs. Kuhar, Mr. in Mrs. Anton Ranc, Mr. in Mrs. John Ranc, Mr. in Mrs. Joe Planinšek (Kroger Avenue), Mr. in Mrs. Joseph Perušek, Mr. in Mrs. Joseph Kmet, Mr. in Mrs. Frank Skolar, Mr. in Mrs. Frank Par, Mr. in Mrs. Joe Planinšek, Mr. Joe Grdina in Mrs. Ma. Janc; Mr. Mohr Golob in Mrs. Mary Lusin, Mr. in Mrs. Rebol.

Vsak častnik se bo vozil s svojo limuzino v posebnem avtomobilu, nekateri bodo imeli tudi tovarne in tovarne, ki bodo sledili v paradi: Dick Stakich in Frank Raddell, Frank Kocin in Frank Germ, Mr. in Miss Pirnat in sestra, Mr. in Mrs. Dolinar, Emil Benkar in Louis Debevec, Louis Jurenčič in Louis Debevec, Frank Komonac in Dorothy Komonac. Dalje bodo tovaršiči tudi mali deklici Smole in Joanne Slattery. Mr. Anton Grdina bo posnel parado na premikajoče slike. Mr. John Bukovnik bo slikal skupino pred Memorial šolo na 6016 St. Clair Ave. na Highland park pokopališču.

ELIKE VAŽNOSTI BO ZA CLEVELAND ČE POGLOBIJO REKO SV. LOVRENCA

Washington. — Vojni tajnik Johnson in pomožni državni tajnik Berle z vso verno priporočajo kongresu, da dovoli \$285.000, da se poglobi reko sv. Lovrenca v toliko, da bodo lahko pluli tudi največji paradi od morja pa do Velikih jezer. Kanada vlada je pripravljena dati svoj delež.

Tajnik Berle pravi, da bo se evropska vojna trajala še manj štiri leta in da se morajo pripraviti nanjo. In če bo trajala tako dolgo, je na

Lep program bo na odru pod vodstvom Mrs. Albine Novak.

Na programu bodo nastopili sledeči: Solospev Betty Raddell, spremljevala jo bo Miss Josephine Terček na klavirju. Umetni ples Leonard in Eileen Zaller; dvospev Dolores Kne in Richard Tušar; Mary Sever in Mary Tamarich; Bertha Stopar in Donna Šabec. Na harmoniko bosta zaigrala posamezno Wilma Oswald in Louis Kolman. Med točkami bodo podane razne lepe deklamacije in pozdravi. Nastopili bodo, Mrs. Anna Prišel, predsednica podružnice št. 41; Theresa Miklačić, predsednica večbalnega krožka št. 41.; Mary Sever, načelnica krožka; Bertha Stopar, Vida Starin, Anni Godlar, Sophie Klancar in Florence Hribar. Dalje so objubile nastopiti v petju tudi članice pevskega društva Ilirija Hi. Program bo torej prav lep v petju, glasbi in jednatih govorih, katere bodo podali boter in botra, gostje in glavne odbrone SZZ. Predstavljeni bodo tudi navzoči krožki, njih načelnice in zastopnice od podružnic in drugih društev. Po programu na odru se bodo odstranili sedeži po dvorani, nakar bo nastopil krožek št. 41 v novih vajah v korakanju, za kateri nastop se je večbal zadnje mesece.

Po programu v avditoriju bo serviran banket v spodnji dvorani S. D. Doma vsem gostom in tistim, ki se želijo pridružiti. V avditoriju se pa prične ob pol osmi uri plesna veselica, katere gostiteljice bodo kadetke. Godba za ples bo pod vodstvom Louis Trebarja.

Vabljeni ste vsi ljubitelji lepih prireditev in prijetne družabnosti. Slovesnost obeta biti zelo lepa in pripravljani odbor se je trudil več mesecev pripraviti vsega dobrega za potrebo gostom.

Nov grob
V Mt. Sinai bolnišnici je po kratki bolezni umrl John Hren, star 29 let. Stanoval je na 1189 E. 82. St. Rojen je bil v Clevelandu. Tukaj zapuščala mater Agnes, oče mu je umrl pred petimi leti, dalje zapuščala dve sestrji, Ana Straka in Josephine Suštaršič in več drugih sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto popoldne ob dveh iz Zakraskovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. na Highland park pokopališču.

Jezerska vožnja
V soboto popoldne priredijo deputiji okrajnega šerifa Martin L. O'Donnella zabavno jezersko vožnjo. Parnik odrine od pomola na 9. cesti ob 1:30 popoldne in se vrne nazaj ob 8:30 zvečer. Vožnja stane \$1.25 in vsak je prijazno vabljen, da se udeleži.

Pouk v angleščini
Pouk v angleščini in ameriškem državljanstvu se vrši vsak torek in petek večer od 7 do 10 v Roosevelt šoli na 200. cesti; ob četrtkih od 7 do 10 zvečer v mestni hiši na 222. cesti; v torek in četrtek popoldne od 9 do 12 v Noble šoli na Babbitt Rd.

ČE TEČE KRI IZ NOSA TEČE...

Na sliki niso naši "mladi vojaki," ampak so pravi vojaki Strica Sama. Ampak če pogledamo pa njih orožje, hm, bi lahko rekli, kot poje slovenska koračnica. Med obema vojakoma lahko vidite namreč leseno rogovito, ki naj predstavlja protizračno baterijo. Vojak z zastavo za znamenje, kdaj je njegov tovariš "ustrelil." V tovarnah za orožje so pa stavke...

Nemčija in Turčija sta sklenili prijateljsko pogodbo, veljavno za 10 let

Berlin, 18. jun. — V pogodbi, obema Turčija je prepričana, ki sta jo danes podpisali Nemčija in Turčija v Ankari, se zavzujeta spoštovati medsebojno teritorije in da bosta na prijateljski način rešili vse možne nesporazume. Nemški poslanik Franz von Papen in turški zunanji minister Saracoglu sta podpisala pogodbo v imenu svojih držav.

Nek nemški državnik je vzpričo te najnovejše pogodbe izjavil, da Anglija ne more zloiniti prijateljstva med Turčijo in Nemčijo ter da bosta obe državi vodili medsebojne ekonomske zveze, ki bosta v dobrobit

Trikrat odlikovana učenka

Gdč. Josephine Kovačič, 22300 Arms Ave., Euclid, O. je graduirala iz farne šole sv. Kristine s tako izvrstnim uspehom, da ji je bila podeljena prosta šolnina za eno leto, da lahko nadaljuje višjo šolo na katerikoli katoliški višji šoli v Clevelandu. Kot najboljša učenka v veronauku je bila odlikovana z zlato kolajno. Iz Villa Angela akademije je pa dobila obvestilo, da je izšla kot zmagovalka iz kontesta, ki se ga je udeležila z učenkami 8. razreda šole sv. Kristine v tem zavodu. Podeljena ji je bila enoletna prosta šolnina tudi tukaj. Josie se je morala res pridno učiti, da je bila deležna kar treh nagrad. Naše čestitke nji in nje staršem. Želimo ji mnogo uspeha v nadaljnjem šolanju.

Na operaciji

Poroča se nam, da se nahaja Stanley Dolenc iz Armiston Ave. v Glenville bolnišnici, kjer se je moral podvreči operaciji na slepiču. Obiski se niso dovoljeni.

Pozdravi iz Michigana

Iz Mount Clemens, Mich., pošilja prijateljem po Clevelandu pozdrave sledeči: Geo. Smolko, iz 1564 E. 34. St., Steve Markolia, 6527 Schaefer Ave., Joe Režek iz 1434 E. 61 St.

Butte, Mont. — Dne 1. t. m. je naglo umrl, zadet od kapi, Frank Bregar, star 56 let in doma iz Blagovice pri Kamniku na Gorenjskem.

Hitler je baje poslal Rusiji ultimatum

Jugoslovanski vojni ujetniki so nujno potrebni naše pomoči

Mednarodni Rdeči križ iz Ženeve, Švica, se je obrnil na ameriški Rdeči križ za pomoč jugoslovanskim vojnim ujetnikom v Nemčiji in Italiji. Sodi se, da je kakih 90.000 teh ujetnikov v nemški in italijanski oblasti. Zlasti se prosijo, naj bi se poslalo tem ujetnikom živeža, ker to sedaj najbolj potrebujejo.

Tozadevno se je obrnil poslanik Fotič na Jugoslovanski pomožni odbor za takojšno akcijo. Kot smo zvedeli, je slovenska sekcija tega odbora sklicala za prihodnji torek sestanek odbora v gl. uradu SNPJ v Chicagu, da se organizira pomožno akcijo. Takoj po tem sestanku bo ta odbor podal načrt za nabiranje prispevkov in upati je, da se bo prihodnji teden že lahko pričelo z nabiranjem.

Ker radi položaja v domovini tam sedaj ne moremo nič pomagati, bo najboljša, da priskočimo na pomoč našim fantom v ujetništvu. Lahko si predstavljamo, da se jim tam ne godi dobro in vsaka pomoč iz Amerike jim bo zelo prav prišla.

POROKE

V soboto ob devetih se bosta poročila v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Miss Olga Zupančič, hčerka Mr. in Mrs. Louis Zupančič iz 14510 Thames Ave. in Mr. Anthony Sedey, sin Mrs. Rose Sedey iz 709 E. 157. St. Oba sta člana pevskega zbora Ilirija. Poročna slavnost se bo vršila v Slovenskem domu na Holmes Ave.

V cerkvi sv. Petra na Superior Ave. in 17. cesti se bo poročila poroka Miss Lucille Peček, hči Mr. in Mrs. George Peček iz 57. St., z Mr. Adolfom Tomšič, sin Mrs. Mary Tomšič iz 5211 Luther Ave. Na poročno potovanje bosta šla v Atlantic City, potem bosta pa stanovala pri nevestinih starših.

V cerkvi sv. Vida se bo vršila ob devetih poroka Miss Alice Vera Oberstar, hčerka Mrs. Jennie Strnad z Mr. Louis J. Debeljak. Mr. in Mrs. John Rogelj iz 977 E. 74. St. naznanjata, da se bo v soboto ob desetih poročila v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. njih hčerka Rozi z Mr. Louis Škoda, sinom Mr. in Mrs. Louis Škoda iz 1092 E. 71. St. Prijatelji, sorodniki in znanci so vabljeni, da se udeležijo poročne maše, ako je mogoče. Zvečer se novoporočenca odpeljeta na poročno potovanje.

— Vsem tem parom želimo mnogo sreče v novem stanu.

Delegatje na konvencijo SMZ

Podružnica št. 3 SMZ je izvolila sledeče delegate za konvencijo, ki se bo vršila 20. septembra v Girardu: John Rožanc, Joseph Hočvar in Joseph Trobentar. Namestniki so: James Kastelec, Joseph Yalovec in Andrew Maček. V odbor za pravila je bil imenovan John Rožanc.

Nova tovarna v Clevelandu

Rekonstrukcijska finančna korporacija v Washingtonu je dala posojilo v znesku \$3.100.000 za zidavo nove tovarne v Clevelandu, kjer se bo izdelovalo razne dele za letala. Kje bo stala tovarna še ni znano.

V tem ultimatu zahteva izročitev Besarabije in Ukrajine ter vse ekonomske in industrijske privilegije v Rusiji. — Poročila zatrjujejo, da je nemška armada že vpadla v Rusijo na 15 krajih.

London, 19. jun. — Nemčija je izročila Rusiji ultimatum, v katerem zahteva zemljiške in ekonomske privilegije. Tako zatrjujejo poročila iz Turčije, ki vedo povedati, da je nemška armada že vpadla preko ruske meje na 15 krajih. Dalje zatrjujejo poročila, da bo ultimatum potekel vsak čas, da se Rusija še ni odločila in da zbira čete na nemški meji. Vesti, da je Nemčija napadla Rusijo na 15 krajih, krožijo že 17 ur po Evropi, toda gotovega ne ve nihče.

Hitler zahteva od Rusije, da vrne Besarabijo Rumuniji, da mora garantirati gotovo količino žita Nemčiji iz Ukrajine ter da mora dovoliti prihod nemškim tehnikom v Rusijo, ki bodo nadzorovali prevoz in industrijo.

Druge vesti pa zopet zatrjujejo, da je Romunska izročila Rusiji ultimatum za povrnitev Besarabije.

Nek uradnik nemškega poslanstva v Ankari, Turčija, se je izrazil: "Vsa znamenja kažejo na vojno med Nemčijo in Rusijo, toda upanje je, da bo Nemčija dobila zahtevane koncesije brez boja."

Drugi viri vedo zopet povedati, da je med nemškimi zahtevami na Rusijo tudi ta, da dobi Nemčija pravico obratovati ruska oljna polja v Baku prihodnjih 40 let.

Radio iz Moskve o vsem tem ni črhnil niti besede. Danes in včeraj je bilo slišati iz Moskve samo glasbene programe.

Ameriški časnikarski poročevalci v Zurichu, Švica, ni mogel dobiti telefonskih zvez niti z Berlinom, niti z Rimom in sicer sinoči od devetih do danes zjutraj do štirih.

Jugoslovanski diplomati, ki so morali zapustiti Moskvo, ko se je zrušila Jugoslavija pripovedujejo, da je pri nekem banketu Stalin sam priznal, da pričakuje nemške invazije še to poletje, toda da bo ruska armada od avgusta pripravljena sprejeti vsakega sovražnika. Rusija ima 7.200 bojnih letal in na tisoče bojnih tankov. Toda angleški vojaški krogi so prepričani, da bi nemška armada opravila z rusko v par tednih.

Iz Finske poročajo, da vsa znamenja kažejo na konflikt med Nemčijo in Rusijo. Eno znamenje je to, da je Rusija naglo zvela garnizijo iz otoka Hanko, ki ga je morala odstopiti Finska Rusiji po zadnji vojni. Neke vesti zatrjujejo, da je Rusija razstrelila vse mostove na finski meji.

ANGLEŽI IMAJO VAŽNO NAPRAVO, KI OPOZARJA NA SOVRAŽNA LETALA

London. — Angleška vlada je zdaj prvič izdala veliko pa važno tajnost, ki je neprecenljive vrednosti v boju z nacijo. Angleži imajo namreč napravo, ki potom električnih zračnih valov opozori v temi ali megli, da se bliža letalo. To je nekaka mehanična patrulja, ki je na pažnji 24 ur na dan.

Angleži pripisujejo tej iznajdbi, ki jo seveda najstrožje skrivajo, da so ubranili zadnji jesen otoče pred nemškimi zračnimi napadi. Ta naprava namreč opozori na mnogo milj o

Z BOJNE FRONTE:

London, 18. jun. — Angleški bombniki so nocoj zopet poleteli preko Rokavskega preliva in bombardirali nemške pozicije po Franciji. To je že osmi zaporedni večer, da so angleški avijatičarji poleteli nad Nemce. Danes so napadali francosko, nizozemsko in belgijsko obal. Glavno vlogo so igrali ameriški bombniki. Angleži trdijo, da so v spopadu z nemškimi avijatičarji zbili Nemcem 13 letal, a sami so jih izgubili 10. Nemci pa trdijo, da so jih Angleži izgubili 21, a sami samo enega.

Kaira, 18. jun. — Angleško poveljstvo priznava, da so se angleške mehanizirane čete umaknile v prvotne pozicije na libijski fronti, ker so jih Nemci grozili obkoliti. V tem pohodu trdijo Angleži, da so hoteli samo preskusiti nemško moč. Poročilo trdi, da so zajeli mnogo nemških vojakov in razbili Nemcem mnogo tankov. Nemško in italijansko poročilo pa obratno trdi, da je bila angleška tridnevna ofenziva strta in da so se morali poraženi Angleži umakniti z velikimi izgubami.

London, 18. jun. — Zadnja poročila iz Sirije zatrjujejo, da so angleške čete že v zahodnem predmetju glavnega mesta Damaska in da je dalo angleško poveljstvo Francozom samo par ur odloga, da se podajo, predno začno mesto bombardirati. Ob obrežju so pa angleške prednje čete dosegle že 12 milj do pristanišča Beirut. Ako padeta Damask in Beirut Angležem v roke, bo faktično Sirija izgubljena za Francoze.

Slavnost v West Parku

V nedeljo 29. junija bo v West Parku "jugoslovanski dan" z obširnimi programom, ki se prične ob štirih popoldne. Natančne program slavnosti bo naznanjen pozneje. Prireditev se bo vršila pod nadzorstvom Jugoslovanskega delavskega narodnega doma v West Parku.

vsakem predmetu, ki se bliža po zraku, torej v tem slučaju na sovražna letala ter tudi pove, od katere smeri prihajajo. Tako imajo angleški avijatičarji dovolj časa, da se dvignejo in grede sovražniku nasproti. Ravno tako je važno za obrambne baterije, da se pravočasno pripravijo in sprejmejo sovražna letala s primerno kanonado.

Ta naprava, ki jo imenujejo "radiolocator" je tako komplicirana, da vzame več časa človeka naučiti pravilne uporabe, kot pa vzame, da se jo izgotovi.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER5117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 143 Thur., June 19, 1941

Čistka komunistov iz CIO

Predsednik avtne unije, ki spada k CIO, Frankenstein, je izobčil pet glavnih kolovodij iz unije, ki so vodili neuradno stavko pri North American Aviation Corp. v Inglewood, Cal. Toda to je bila samo čistka pri lokalni uniji, a pri organizaciji CIO v splošnem bo treba velike metle, da se počisti ves komunistični element od vodstva.

To ne bo šlo lahko, ker komunisti imajo pri CIO veliko moč in se drže unije kot klopi. Vse gleda na John L. Lewisa, bivšega predsednika CIO, kaj bo rekel on. On, ki je še vedno predsednik unijskih premogarjev, ne pusti komunistom do besede v svoji organizaciji. So že poskusili priti do moči v nekaterih važnih uradih, toda Lewis jih je brez pardona in brez rokavic ustavil. To je v premogarski uniji.

Toda ko je bil predsednik unije CIO, se je bil obdal s komunisti, ki so mu pomagali priti do moči. In še vedno rokuje z njimi v svojih političnih in proti-obrambenih manevrih.

Ako bi John L. Lewis dvignil svoj glas in zastavil svojo mogočno besedo, bi izginili komunisti iz vodilnih mest pri CIO v teku 30 dni. Toda on molči in komunisti se javno naslanjajo nanj in se skrivajo pod njegov plašč. Fakt je, da komuniste varje samo Lewis, ker unijski voditelji, ki bi radi počistili s tem rdečim elementom, ne store tega samo iz strahu pred Lewisom.

Šele v novejšem času, ko je tudi Rooseveltova administracija pokazala, da bo treba na kratko obračunati s komunisti, ki na vseh krajih delajo ovire obrambni produkciji, so se odločili gotovi delavski voditelji, da bodo šli na delo in pometli z rdečim elementom na vodilnih mestih v unijah. Vprašanje je, kaj bo storil John L. Lewis. Ako bo stopil javno na stran levčarjev, bo nastal v CIO boj, ki bo o njem pisala zgodovina organiziranega delavstva. Ako se Lewis ne bo vtikal v ta boj, bo izvedena čistka brez škode za CIO. Še lažje bo pa šlo, če Lewis sam nastopi proti komunistom.

Na splošno čistko komunistov se pripravljajo v unijah delavcev v tovarnah za letala, dalje pri unijah lesne industrije na zahodnem obrežju in pa pri zvezi novinarjev. Na bodoči konvenciji te zveze imajo delegatje namen počistiti komuniste z vodilnih uradov.

Hitler je sprožil prvi strel proti Zed. državam

Kongres Zed. držav je dal vsemu svetu jasno razumeti, da ne želi vojne, ko je sprejel nevtralnno postavbo in prepovedal vsem ameriškim ladjam pluti v vojne zone. S tem so se Zed. države odpovedale pravici do rabe morja ter ga gotov del prepustile vojskujočim državam. Same so se pa zadovoljile z ono morskno gladino, kamor ne seže bojna vihra iz Evrope.

Toda to ni bilo dovolj diktatorju Hitlerju, ki si že zdaj očitno lasti pravico razsajati povsod, kjerkoli se mu poljubi. Daleč v južnem Atlantiku, na tisoče milj proč od bojne polja, je ukazal torpedirati ameriško ladjo. In vendar ladja ni vozila orožja ne streljiva, torej ničesar, kar bi moglo biti nevarno Hitlerjevi armadi. Vozila je samo navadne trgovske predmete, kot potniške avtomobile, železniške tračnice, žensko spodnje perilo in druge take stvari, ki so bile namenjene v Južno Afriko ondodnim trgovskim hišam, da postrežejo z njimi svojim odjemalcem in odjemalkam, ker se takih stvari zdaj ne dobi nikjer druge kot v Ameriki.

Potopljena ameriška ladja Robin Moor je bila naložena natančno po pravilih in določbah naše nevtralne postavbe in je plula v morskem cesti, daleč proč od nevarnih vojnih zon, torej v krajih, ki jih smatra naša nevtralna postavba za svobodne in varne. Toda tudi tukaj jo je našel torpedo nemške podmornice. Sprožil ga je Hitler, ki je s tem pokazal, da mu ni mar ameriška nevtralna postavba, niti ameriška zastava, pod katero je plula ta ladja.

Kaj je hotel Hitler s tem pokazati? Ali je hotel pokazati, da se ne boji niti mogočne Amerike, da bo tako zrasel v očeh teptanih evropskih narodov, ali je pa hotel izzvati Ameriko v boj?

Naj je nameraval s tem protipostavni činom kar je hotel, Stric Sam je od svoje strani pokazal, da se popolnoma nič ne boji kaprola Hitlerja, pred katerim se morda trese ves ostali svet, kateremu je ponižni sluga celo Stalin Grozni. Da, Stric Sam, ta ponižna in voljna duša, do skrajnosti odpuščajoča, je stopil naprej in udaril Hitlerja v zobe s par krepkimi udarci, da bo pesjak videl in vedel, kdaj si je drznil pogrezniti v morje mogočno ameriško zastavo. Prvi udarec je bil in ta zelo občuten, ko je Roosevelt ukazal zamrzniti vso gotovino osi. S tem so bili namah odrezani vsi viri za mogočno nemško propagando, pismo in ustmeno, ki je izdajala milijone dolarjev v Zed. državah in v republikah Južne Amerike.

Drugi udarec, še silnejši je pa bil, ko je ameriška vlada ukazala zapreti vse nemške konzulate po Zed. državah in ukazala oditi iz naše dežele vsem nemškim državljanom, ki so bili v službi pri teh konzulatih in raznih nemških agencijah, ki niso bile tukaj iz drugega namena kot za nemško propagando in vohunstvo.

Gadu-Hitlerju je Stric Sam izruval strupene zobe! Prvi je udaril Hitler, Stric Sam ga je udaril dvakrat

BESEDA IZ NARODA**Dopis iz Euclida**

Po tako slavnostnem dnevu kot je nova maša, bi vsak človek pričakoval kakega poročila, kako je vsa stvar izpadla. Pri taki stvari pa gre v prvi vrsti zavalja. Težko pa je pričeti od pravega kraja.

Najprej hvala Bogu za tako krasno vreme, potem pa hvala našemu g. župniku Rev. A. Bombachu za tako lepo sodelovanje pri vsej stvari in zahvala za organiziranje cerkvenih odborov. Hvala Oltarnemu društvu za tako velikodušen dar novomašniku in za vso skrb in delo v kuhinji.

Najtoplejša zahvala naj bo izrečena msgr. Vitus Hribarju za krasen in izrazit govor, ter č. gg. Bazniku, Sodji in Česniku za asistenco in navzočnost. Najlepša hvala č. šolskim sestram, ki so vse tako lepo okrasile in naučile šolske otroke za nastop, ter lepa hvala šolski mladini za lepo udeležbo pri novi maši.

Prav tako lepa hvala možem — članom društva Najsvetejšega Imena pri fari sv. Kristine za dar in vse delo, ki so ga imeli pri okrašenju, pri bari in pri kolekti v cerkvi. Hvala lepa dekletom Marijine družbe in krožku sv. Kristine za dar in pomoč pri mizah. Samo škoda je, da ni bila udeležba za vse te priprave dovolj velika. Komaj bi bilo, da bi tudi tukaj tako naredili kot je nekoč Gospod pripravil pojedino, pa povabljeni niso prišli, ker je pač vsak imel svoj izgovor. Tako je bilo tudi tukaj, če bi bili hoteli napolniti dvorano, bi bili morali iti na vsa razpotja in poiskati vse tiste, ki bi bili pripravljani priti.

Seveda večje število povabljenih se je tudi oprostilo vsled zaposlenosti, ker jih je precej v sedanjih časih, ki morajo delati tudi ob nedeljah. Večina teh pa je poslala pismene čestitke in tudi lep dar. Torej lepa hvala tudi tem, ki niso mogli priti iz tega ali onega vzroka.

Kar je pa še posebno povečala slavnost, pa so bili navzoči vežbalni krožki Slovenske ženske zveze in sicer od podružnic št. 10, 14, 32, 41, 49. Vsem tem najlepša hvala za udeležbo in tako lep špalir. Zahvalo pa naj sprejmejo tudi slikarji, posebno Mr. A. Grdina, ki je posnel sliko na ta slavnostni dan.

Novomašnik Rev. Louis Ule se nahaja sedaj pri svojih domačih na 851 E. 216 St. V Lemont se vrne 21. junija zvečer z vlakom iz Terminal postaje ob 11. uri zvečer. Prav iz srca se zahvaljuje vsem gostom od blizu in daleč ter sploh vsem za velikodušne darove, ki jih je prejel ob tej priliki. Zagotavlja vas, da se vas bo vseh spominjal v molitvah pred oltarjem.

Pred leti, ko se je komaj ustanovila fara sv. Kristine, je bil sedanji novomašnik prvi ministrant v tej cerkvi. Vesel je vsakega napredka pri tej fari in želi, da bi vsi farani tudi v bodoče držali skupaj kot ena sama velika družina ter bi skupno pomagali svojemu dušnemu pastirju tako, da bi v slogi in ljubezni toliko napredovali, da ko bo kak drug novomašnik pel novo mašo pri tej fari, da bi jo pel v novi cerkvi. Če bi se farani v resnici zavedali svojih verskih dolžnosti, bi gotovo vsi pošiljali svoje otroke v katoliške šole, bi se kaj podobnega kmalu lahko zgodilo, kajti to poslopje bi bilo komaj za ta namen. Pozdrav in iskrena zahvala od

Rev. Uleta in družine Intihar.

nazaj. Zdaj je zopet vrsta na Hitlerju. Bomo videli, kam bo zamahnil. Toda Stric Sam je pripravljen, da bo vsak udarec pariral in ga podvojenega vrnil nazaj. Hitler še ne ve kaj so Amerikanci, toda bo že spoznal in občutil.

Od podružnice št. 3 SMZ

Kakor se mesec junij hitro približuje svojem koncu, tako se z vso hitrostjo bliža koncu tudi kampanja pri Slovenski moški zvezi za pridobivanje novega članstva.

O nagradah, ki so bile razpisane za to kampanjo, smo že večkrat čitali v listih in slišali na sejah ter čitali tudi v poročilih glavnega tajnika. Ravno tako pa so bili o tem pismenim potom obveščeni tudi vsi člani naše podružnice že meseca februarja in potem zopet zadnje dni meseca maja. Torej ni nobenega dvoma, da kdor se je hotel potruditi in si pridobiti eno izmed nagrad, ta je že to lahko storil.

Na nekaj pa moram opozoriti posebno tiste člane, ki se niste udeležili zadnje seje in sicer, da je članstvo na zadnji seji sklenilo, da s pomočjo vsega članstva naše podružnice pridobi še vsaj 30 novih članov v mesecu juniju. Da se pa to uresniči, je članstvo prošeno, da se potruji vsaj v teh zadnjih dneh tega meseca. Stavimo svojo dolžnost napram samim sebi, podružnici in naši organizaciji.

Torej, sobratje, kdor ni pridobil še nobenega člana za ta mesec, vzemite pristopne listine in stopite do svojega prijatelja in ga nagovorite, da pristopi k naši Slovenski moški zvezi v Ameriki. Prepričan sem, da če gremo vsi takoj na delo brez odlašanja, da bomo lahko dosegli svoj cilj in še več. Pomnite, zadnji dan te kampanje je 30. junija in ne pozabite priti na prihodnjo sejo, ki se bo vršila 3. julija v Slovenskem domu na Holmes Ave., kjer bodo podana poročila in rezultat za vso petmesечно kampanjo Slovenske moške zveze. Želeč vam obilo uspeha, vas bratsko pozdravlja

Chas. Benevol, tajnik.

Iznajdljivost ne pozna nobene meje

Glede novosti, s katerimi zlasti v sedanjih časih presenečajo svet učenjaki vseh vrst in rodu, so Nemci brez dvoma med najbolj iznajdljivi. To dokazujejo številne iznajdbe in izumi, ki vprav zaradi sedanjih nemirnih in težkih časov pomenijo še več. Nekaj najnovejših smo nabrali iz nemških znanstvenih in tehniških krogov in naj služijo za dokaz, da so nemški učenjaki res veliki mojstri.

Eno tovrstnih poročil iz Nemčije pravi, da je že letošnjo spomlad neka nemška tovarna začela izdelovati posebne vrste pičo za kokoši, in sicer iz celuloze, torej iz lesa. Znano je, da celuloza vsebuje kot bistvene sestavne dele sladkor in ogljikove hidrate, kakor jih vsebujejo na primer krompir, razna žita in podobno. Pri izdelovanju novih krmil za živali bodo uporabljali navadno celulozo, ki jo bo tovarna dobivala v obliki velikih zlepljenih plošč. Te bodo potem razkrajali s pomočjo kislin, ki jih bodo nevtralizirali z apnencem ter tako dobili snov, ki ima kot hranivo veliko vrednost, poleg tega pa vsebuje tudi mineralne snovi. Nove vrste piča pa mora imeti tudi takšne lastnosti, da se brez nevarnosti pred kvarom lahko prevaža in skladišči.

Poskusi so pokazali, da živali radi zobjejo to novo pičo in da se lepo rede, seveda, če jim poleg tega natrosijo še dodatkov, ki vsebujejo beljakovine.

Ljudje po deželi, kjer se ukvarjajo z živinorejo, so gotovo že davno začeli razmišljati

tudi o tem, kako bi čim bolj obrnili v prid tudi tiste stvari, ki navadno veljajo za nekaj odpadke, kakor na primer sirotka pri izdelovanju sira. S tem vprašanjem so se bavili zlasti tam, kjer v večji meri rede prašiče. Vse takšne mlečne "odpadke" je namreč mogoče zelo koristno uporabiti kot redilne snovi. Nek nemški kemik pa je v zadnjem času opozoril še na neko drugo možnost koristne uporabe sirotke, ki bi lahko prinesla še večji dobiček kot dozdaj. Nemški kemik dr. Roeder je na nekem zborovanju svojim stanovskim tovarišem razložil, da je iz sirotke možno pridobivati celo—pivo. Pripravljen jim je s svojim predavanjem vsekakor precejšnje presenečenje, nič manj pa s svojo domisljico ni iznenadil širše javnosti. Če bi po postopku, kakor ga je opisal dr. Roeder, uporabili samo četrtno vse sirotke—kar bi se s primerno skrbnostjo tudi dalo doseči — za pridobivanje piva, bi lahko naredili na leto nič manj kot 5 milijonov hektolitrov te že ugašane pijače. To bi bila približno ena osminka vse proizvodnje piva na področju Nemčije v prejšnjih starih mejah. Pivo, kolikor bi ga na ta način lahko v Nemčiji več pridelali, bi predstavljalo vrednost 20 milijonov RM. Nova pijača pa bi imela še to prednost, da ne bi vsebovala več alkohola, kakor naše sedanje pivo, pač pa samo 1.4 odstotka.

Na podlagi dolgotrajnih poskusov so nemški strokovnjaki zdaj našli neko novo sredstvo, s katerim je možno odpraviti želodčne tvore. To so oblati, v katerih je fino zdrobljen aluminijev prašek in ki služijo za ta namen, da varujejo želodec, da ga ne začne razjedati želodčna kislina. Kako je treba pri tem postopati, je razložil podrobno prof. dr. Adolf Kuhn v svojem članku, ki ga je objavil v listu "Die medizinische Welt." Aluminijev prašek naredi v želodcu takorekoč neko skorjo, ki je ni mogoče odstraniti — kakor so dokazali pri poskusih z živalmi — niti z izpiranjem želodca. Želodec je na ta način nekako "oblečen" v trdno aluminijev oblogo.

Tudi ta novost se je baje dobro obnesla, kajti — tako trdijo v nemških zdravniških krogih — ljudje, ki so se proti svojim želodčnim bolečinam poslužili tega novega sredstva, pravijo, da nič več ne čutijo tako hudih bolečin v želodcu ali pa celo sploh nobenih več, odkar nosijo v aluminij "oblečeni" želodec. Omenjeni nemški zdravnik je na podlagi tega ugotovil, da so zdaj ustvarjeni vsi potrebni predpogoji za ozdravitve želodčnih tvorov. Takšnega sredstva pa se zdravnik seveda sme poslužiti le tedaj, ko je čisto natančno dognal, kakšne narave je v vsakem posameznem primeru želodčna bolezen, to se pravi, ko dožene pravi vzrok bolečin, ki jih trpi njegov pacient.

Napako je napravil

Švedski kralj Gustav Adolf je pri paradi vprašal nekega vojaka, kako se piše.

"Andree se pišem, Veličanstvo!"

"O, to pa je v naši domovini zelo slavno ime," je dejal kralj, "Ali veste kaj več o svojem rojaku, ki se je tako pisal, kakor Vi?"

"Da, Veličanstvo! Gospod poročnik mi je povedal, da je bil Andree veliki zrakoplovec, ki je v zrakoplovu odletel na severni tečaj, da pa se ni nikdar več vrnil."

"Tako je bilo, dragi moj vojak! Ali vam poročnik ni nič drugega rekel?"

"Pač, dejal mi je, da je Andree naredil veliko napako, ker me ni takrat seboj vzel."

Mesarji in peki v stari Ljubljani

Poleg vojaštva so bili obrtniki in trgovci prvi prebivalci Ljubljane. Obrtniki v minulih stoletjih sicer niso uživali takega ugleda kakor trgovci, zato pa so slednje daleč prekašali po številu. Občinski zastop je takrat obstajal iz notranjega sveta, ki je štel 12 svetovalcev; zunanje sveta, ki je imel 24 članov, in občine, v kateri je bilo 64 mož, večinoma zastopnikov obrtnišтва, nekateri so bili tudi v zunanem svetu, tako da so imeli večino in so delali mnogo preglativ tako magistratni oblasti kakor tudi trgovcem, s katerimi so si bili neprestano v laseh zaradi njihovih pravic, pa tudi iz zavisti zaradi njihovega obilnega imetja.

Ljubljanski mesarji

Izmed raznih obrtnikov so bili poleg gostilničarjev najvažnejši mesarji in peki, ki so se združevali v obrtne zadrage ali cehe. Toda nobena zadruga ni dala ljubljanskemu magistratu toliko posla in delala toliko neprimlikov kakor mesarska. O tem piše naš domači zgodovinar Iva Vrhovec: "Kolikor daleč sezajo poročila nazaj v minulost, vedno se je moral magistrat rovat z mesarji, ki so pritisnili občinstvo s previsokimi cenami. Vsako leto so odbrali po štiri mestne očete, ki so natanko nadzorovali te reinitentne ljudi." Prve klavnice in mesnice v Ljubljani, kolikor nam poročajo najstarejši zgodovinski viri našega stolnega mesta, so stale na današnjem Čevljarskem mostu. To je najstarejši in je bil skozi več stoletij edini most v Ljubljani, zato so prihajali po njem v mesto vsi tuji in trgovci iz Nemčije in Italije, pa razne odlične osebnosti, vladarji, deželni knezi, škofje, plemstvo itd. Samo ob sebi je umevno, da se zaradi klavnice in mesnic na mostu v okolici ni razširjal baš najblagodejnejši duh, zlasti ne v polletni vročini. Toda mesarjem so bile njihove klavnice in mesnice na mostu kaj prilicne, saj so mogli razne odpadke pometati enostavno kar v spodaj tekočo Ljubljanico. Tudi okoliški meščani se zaradi mesarskega smradu niso preveč razburjali, saj naši davni predniki v tem pogledu niso bili preveč občutljivi. A tu je bila plemiška gospoda z Novega trga, ki je imela tamkaj in v Gosposki ulici svoje palače in dvorce ter je prihajala po Čevljarskem mostu v mesto. Tudi vicedom, cesarski namestnik in najvišji državni predstavnik v naši deželi, se je trudil, da bi izrinil mesarje od tod. Leta 1614 je moral mestni magistrat na mestu prejšnjega, skoraj razpadlega mostu postaviti nov most. Zaradi velikih stroškov, nad 10,000 goidinarjev, je prosil nadvojvodo Ferdinanda, poznejšega cesarja Ferdinanda II. za prispevek. Ta mu je pomoč zagotovil, kot pogoj pa si je izgovoril, da na novi most ne smejo več postaviti klavnice in mesnic, temveč jih morajo prestaviti kam drugam, kamor koli hočejo. Magistrat je temu pogoju ugodil ter jih prestavil za škofijo ob Ljubljani. Zato je smel v prihodnje pobirati dvojno mostnino. Klavnice in mesnice so morale ostati v mestu, sicer bi bili meščani ob kakem obleganju brez najpotrebnejšega živila. Na novi Čevljarski most pa so prenesli 32 majhnih tržnih stojnic s Franciškanskega mostu ter so tamkaj prodajali svoje izdelke čevljarji, jermenarji, torbarji, od tod je ostalo ime Čevljarski most do današnjih dni. Leta 1654 je pogorel most z vsemi stojnicami. Tri leta pozneje so postavili nov most, ki pa je imel samo 26 kolib, 12 jih je dalo mesto postaviti na Špitalski ali Franciškanski most. Do

leta 1841. je stal na Čevljarskem mostu kip Ecce homo. Odslej so torej stale mesnice in klavnice za škofijo tik ob Ljubljani. Tudi ta prostor je bil zelo neprilicen, kar se je neprijetno občutilo zlasti poleti. Zakaj na tem trgu, sadnem, odnosno danes Pogačarjevem območju se je nahajalo 66 trgovskih in 17 kramarskih kolib, poleg tega pa je bilo tamkaj spravljeno njih 75 stojnic, ki so jih postavljali ob sejmskih dneh. Lahko si mislimo, kako so viali nosilci ve trgovci in tudi ljubljanski gosposda, kadar jo je pot za nesla semkaj. Vendar se v splošnem preprosti Ljubljani čani zaradi tega niso mnogo razburjali. Klavnice in mesnice se niso videle s Špitalskega mostu, ker je zapirala razgled nanje vrsta tam razstavljenih kramarskih kolib; tudi iz Špitalske talske ulice jih ni bilo videti, ker so pri mostu stoječa trdnjavavska Špitalska vrata zapirala rala dohod na breg. Kdor je hotel priti z ene strani do mestnega ceja, je moral napraviti ovino okoli Meščanskega špitalskega najšnje kresije, skozi Lingarjevo vo ulico. Edini bližnji sosed, ki trga so bili mestni ubooci v meščanski bolnišnici, ki so živeli na od miloščne mesta in ustanovi ter se zato niso niti mogli niti smeli pritoževati. Magistrat je bilo mnogo lažje na tem, da bi ves trg z mesnicami in klavnice vred prestavil na kramarski priličnejši kraj. To se je tudi resnilo šele, ko je magistrat moral porušiti Franciškanske vrata, in je bil na ta način pridobil prostor za poznejši trg. Mesnice pa so ostale ob škofiji do leta 1796.

Omenili smo že, da so bili mesarji večne težave, tako magistratni oblasti kakor tudi na strani kupujočega občinstva. Zgodovinski viri (Iv. Vrhovec, Vikt. Steske) navajajo, da so v srednjem veku mesarji prodajali meso kar "na oči" (nach dem Gewichte), šele leta 1541. naprej na vago (auf der Waage). Takrat je tudi ukazal mestni magistrat mesarjem, da morajo sprejemati od kupcev tudi "črn denar", ker so zaradi valov poprej dosledno "beli denar", češ da je več vreden sto letih, odkar so bili mesarji prisiljeni, da se morali prodajati meso na vago, so ga začeli očeti. Magistrat pa jim je bil grozil z občutnimi denarnimi globami in tudi drugimi kaznimi. Za škofijo je stal lik križ. Nanj so privezovali ljubljanske mesarje in njihove pomočnike, ki so goljufali stranke s preslabo vago, da bi zaradi surovega vedenja, veda je morala biti taka, da je bilo zelo izdatna, ker se je izvršilo ob navzočnosti in zasmehu občinstva. Da niso bili takrat mesarji baš najbolj postrežljivi nasproti nižjim slojem, kaže iz leta 1691., da morajo mesarji postreči reveže s še tistim majhno količino mesa. Tudi bili z mesarji neprestano sporni zaradi priklade. Že leta 1614 so naročili v seji mestnega stopa mestnemu sodniku, da mora prepovedati mesarje naphiovati klobase, pa tudi branjeveem, da bi kupovali meso veje jezike pred določeno. Mesarji niso smeli prodajati pol teleta nikomur, ki bi si njem sumilo, da bi ga hotel jesti naprej.

Ljubljanske mesarje so nekaj pritiscale visoke in davštine. Poleg redne obrtne davka so morali mesarji davati tudi tako imenovani ni davek (Fleischdats, Fleischkreuzer). Ta davek je bil zaven, cesarski, pobirala ga je deželna gosposka, ki ga je imela v najemu. Tako je mesar plačati tega davka od leta 2 goidinarja 16 krajcarjev od telice 30, od teleta 15, od

(Dalje na 3 strani)

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Mays

adi nje je zapustil domovino
šel v tuji svet, njena nezve-
oba ga je gnala v smrt.
Nemi smo stali ob truplu. Le
bita se je oglasila.
Prišla je očeta za roko in ga
vzela v stran.

"Kaka neumnost —! Da je
pameten, bi bil šel v Texas,
pa, če že ni mogel drugače,
se bil ustrelil na kakem sa-
motnem kraju, kjer bi ga nihče
bil videl —."

Ne morem gledati takih
nemirnih prizorov —. Pojdiva!
Nobene žalosti ni kazala, no-
sem pomilovalne besede ni na-
svojega nekdanjega za-
povednika, ki mu je sama zneša-
pamet in ga poglajala v smrt.
Tudi za mene ni našla besede v
prijatelju, da sem ji rešil življe-
nje.

"Da, glejte, da izginete od
tuji, sem vpil za njo. "Tudi
vas nočem nič več videti!
če mi še enkrat stopite pred
me, bom pozabil, da ste ženska,
bom vam bičati z lassom, da
vsaaj na koži vzbudi občut-
ni čuvstva, ker je vaše srce
neobčutljivo, vi — vi po-
na kraljica Yumov!"

Pobrala se je in se skrila za
mami. Mojo grožnjo pa si
dobro zapomnila, nisem je
videl tistikrat.

Pa usoda je hotela, da so se
pina pota še enkrat srečala.
Nemno mnogo mesecev po-
sem jo spet videl, seve v
leto drugačnih okoliščinah,
le bogato, imenitno damo. Pa
tistikrat je menda že popolno-
pozabila na lasso, ki sem ji
jubil v gorah mehiške Sono-

rita kača je prišel in vpra-
kaj se je zgodilo. Ni nas
umel, ker smo govorili nem-

"Svojčas mu je Judita ob-
bila zakon," sem pripovedo-
val. "Iz ljubezni do nje je pri-
rež veliko vodo. Ko pa je
del, da bo tvoja, je šel v
t.".

Streljal je na njo, pa je ni
šel —."

Strel je šel mimo, ker sem
udaril po roki."

Življenje si ji rešil —. Hva-
li!

Belokožici so čudni ljudje! —
ben Indijane si ne bo vzela
ljenja, če ga rdeče dekle ne
ra. Prisili jo, da mora biti
govora sqwaw, ali pa se ji
tji in si izbere drugo.

Ali imajo beli ljudje tako
lo deklet, da izgubijo radi
ga samega lepega obraza
met in življenje? Pomilu-

ni jih!"

Player si je medtem opomo-
ga. Sedel je poleg mrtvega
elera in videl ves žalostni
zor.

Ko je odšel Yuma, je prišel
njo in vprašal:

"Weller je mrtev, kakor vi-
di. Zadaviti me je mislil, spo-
njam se še toliko, da mi je
lo sape —. Nekdo me je re-

Prerezal sem Wellerju vezi
nogah in mu razprl kolena,
vas je izpuštil."

"Vi —? Življenje ste mi re-
li —. Nikdar vam tega ne
zabim, sir!"

"Pozabite, master, le kar po-
bite! Le tega ne pozabite,
ste obljubili! Da se bode-
poboljšali!"

"Mož beseda bom! Priden
ovek hočem biti!
Bojim se le, da me bodeta al-
vide in haciendero spravila
red sodišče —."

"Tudi sam se bojim tega.
Kaj pa naj storim?"

"Pojdite z nami v Texas!
Moji rojaki se bodo v Texasu
naselili, za farmarje bodo. Mo-
rebiti dobite delo pri katerem
—."

"Tako —? Hm —! Bi že bi-
lo. Ampak povejte, s čim pa si
bodo kupili zemljo —? Kolikor
vem, nimajo denarja —."

Ni slišal, da sem jim obljui-
bil denarno pomoč. Mu zaen-
krat tudi ni bilo treba vedeti.

"O, previdni so bili, toliko že
še imajo, da bo za kos zemlje,"
sem dejal.

"Vas pa bodo radi sprejeli.
Yankee ste, ljudi in deželo do-
bro poznate, koristili jim bode-
te. Kvantanje morate seveda
pustiti! Če vas spet kedaj obli-
ščem in zvem, da ste se vdali
igri, bi vas vzel nekoliko v svo-
je pesti —!"

"Ne bojte se, sir! Igra mi je
že dolgo zoprna, sicer bi ne bil
šel sem v tole pustnjo in se
zakopal med rdečkarje. Hitro
se zaslužim, pa tudi hitro za-
pravi! Če delam in se trudim,
pa mi je vsak dolar drag, ki
ga zaslužim, desetkrat ga obr-
nem, preden ga izdam, in na-
zadnje ga vobče ne izdam."

"Glejte, kako zdrave in
pametne nazore razkazujete
na mah! Upam, da se jih bo-
dete držali! Potem seveda bo-
dete kmalu želi uspehi!"

"Prisegam vam, da se jih
bom! Če bom imel le vsaj sto
dolarjev, bom delal s podvoje-
no in potrojeno silo in si zaslu-
žil še več. In ko bom imel tri
sto dolarjev, si kupim majhno
farmo."

"Hm —! Bi res porabili de-
nar v take koristne namene?"

"Čisto gotovo!"

"Hm —! Tri sto bi potrebo-
vali za farmo —? Poslušajte!
Vprav tri sto jih imam, ne po-
trebujem jih, jih tudi ne mo-
rem nositi s seboj po divjini.

Bi mi jih odvzeli? Posodim
vam jih."

Začudil se je.

"Meni —? Playerju —?
Sir, drzni ste —!"

"O ne! Kolikor vas sedaj
poznam, sem prepričan, da mi
jih povrnem."

"In če vam jih ne morem? V
zemljišču naložen denar ni kar
pri roki —."

"Bom že počakal. Prerijski
lovec sem, nisem navezan na
kraj in na čas. Tudi po dru-
gih deželah potujem, kolikor
se mi zljubi. Odpovednega ro-
ka se vobče ne morem držati.

Skratka, ali vzamete de-
nar?"

"Seveda!"

"Dam vam ga brez odpoved-
nega roka. Povrnem mi ga, ka-
dar bodele mogli in če slučaj-
no spet kedaj pridem k vam in
če bi denar potreboval. Ko pri-
demo čez mejo, vam naštejem
tri sto dolarjev pa si kupite
zemljo."

"In obresti —?"

"Obresti ne potrebujem.
Sprejmete?"

"Se vprašate —? Kar skle-
niva!"

Dal mi je roko.

"Iz srca sem vam hvaležen!"
je dejal. "In vse življenje bom
mislil na vas! Srečnega člove-
ka ste naredili iz mene, mirno
bom lahko spal, ne bo se mi
treba bati lastnih dejanj."

Videti mu je bilo, da misli
resno in odkrito.

Tistih tri sto dolarjev mu se-
veda nisem mislil dati iz svoje-
ga, saj niti nisem imel toliko.
Vzel bi jih od tistega denarja,
ki sem ga namenil izselencem.
Niti poznalo bi se jim ne.

Prisrčno in veselo se mi je
zahvaljeval.

Njegovo zahvaljevanje so
prekinili vzkliki Yumov. Pogle-
dal sem.

(Dalje prihodnjič)

Mesarji in peki v stari
Ljubljani

(Nadaljevanje z 2 strani)

ce ali kozla 14 in od jagnjeta 6
krajcarjev. Kdor ni plačal te-
ga davka, ni smel zaklati živi-
ne, plačevati so ga morali tudi
izven mesta in plemiči na gra-
ščinah, le da je bil ta davek na
kmetih za polovico manjši. Le
meščani so smeli klati brez
davka po enega prašiča za last-
no potrebo, a plemiči so smeli
uvažati v mesto toliko mesa,
kolikor so ga hoteli. In kjer se
je mogel magistrat postaviti
plemstvu po robu, je storil to
tudi v zaščito ljubljanskih me-
sarjev. Tako je poslal ljublj-
lanski župan v tem pogledu
leta 1744. obširno poročilo ce-
sarici Mariji Tereziji.

V njem navaja, da bi morale
biti enotne veljavne cene za vsa
dežela, ne le za mesta. Ljub-
ljanski mesarji se morajo že
skoz stoletja ravnati po dolo-
čenem mestnem tarifu. Druga-
če pa je na kmetih, kjer ima
deželni glavar vso moč. Tam
prodajajo graščaki in njihovi
podložniki meso Italijanom,
Goričanom in drugim tujim tr-
govcem po zelo visoki ceni, ce-
lo po 7 in pol do 8 goldinarjev
cent (funtov). Taka kupčija
tako podraži meso, da morajo
mesarji, ki kupujejo živino,
utrpiti težko izgubo. Graščaki
zabranjujejo kmetom prodajati
meščanskim mesarjem vole
in teleta: grozijo jim s hudimi
kaznimi, če bi to storili. Graj-

ski oskrbniki pa pokupijo klav-
no živino in jo prodajajo za po-
ljubno ceno in dobiček. Nikjer
na kmetih ni mogoče kupiti
funta mesa pod 4 krajcarje,
ljublanski mesarji pa morajo
po določenem ceniku prodajati
funt mesa po 3 krajcarje. Ma-
gistrat je predlagal, da naj se
nekoliko popusti od zelo visoke-
ga mesnega davka in naj se ob-
davči tudi deželo. S tem bi se
uvedla enakopravnost, sedaj
pa uvažajo graščaki s kmetov
ceneno meso v mesto meščani
ga morajo pa drago plačevati.

Mesarska zadruga, ki je ime-
la patróna sv. Lenarta, je šte-
la razmeroma najmanj članov
mojstrov. Vsak v zadrugo spre-
jeti mojster je moral plačati
100 goldinarjev zadrugne tak-
se, ki je bila med vsemi obrt-
niškimi najvišja. Leta 1755. je
bilo v zadrugi 21 mesarjev,
dvajset let pozneje pa le še
šest. Tako je propadla nekdan-
tako cvetoča mesarska obrt.
Takrat so zaklali ljubljanski
mesarji po 20 volov na teden,
a niti tega mesa niso mogli pro-
dati, ker so uvažali graščaki s
kmetov velike količine mesa v
Ljubljano. Proti koncu 18. sto-
letja se je meso podražilo za
polovico. Če pa primerjamo
njegovo ceno z današnjo dobo,
vidimo, da so bili takrat zlati
časi, zakaj navaden delavec je
zaslužil na dan po 20 krajcar-
jev in si je s tem zaslužkom
lahko kupil štiri funte govedi-
ne!

Madam Chiang Kai-shek, desna na sliki, pomaga pri
razdeljevanju zdravniških potrebščin, katere so bile posla-
ne od ameriške organizacije kitajskim bolnišnicam. Ta
organizacija deluje v Ameriki pod imenom "United China
Relief."

Vojaske voje v Cape Cod, Mass., kjer se vadijo vojniki prve divizije ameriške armade
kako zavzeti otok, ko dosepejo z ladjami dovolj blizu istega. Vidite jih, ko so s hitrih čol-
nov poskakali v vodo in peš nadaljujejo pot do otoka.

Ljubljanski peki

Od naših domačih zgodovi-
narjev Ivana Vajkarda Valva-
zorja do prof. Ivana Vrhovca
nam je ostalo o ljubljanskih
pekih mnogo zgodovinskih za-
nimivosti. Tudi te naše davne
prednike, ljubljanske peke,
moramo šteti med najstarejše
prebivalce in najuglednejše
meščane naše prestolnice.

Pred več stoletji ljubljanski
peki niso smeli prodajati svo-
jih krušnih izdelkov doma,
temveč so jih morali prinaša-
ti v mestno kruharno (Brot-
kammer, Prott Tisch). Samo
tukaj so smeli peki prodajati
svoj kruh in nikjer drugod. Do
leta 1552. je bila taka pekova
prodajalnica v pritličju mest-
nih zaporov pod Trančo. O njej
se je magistrat izjavil, da je
obstajala od pamtveka. V
omenjenem letu 29. julija pa
je sklenil zunanji svet mestne-
ga zastopa soglasno, da naj se
zida na praznem stavbišču me-
stne občine med hišo pl. Tur-
jaških in kopališčem na Sta-
rem trgu posebno poslopje za
kruharno, češ da je bil dotlej s
prodajo kruha velik nered, da
se je dognalo mnogo neprimer-
nega postopka v tem pogledu in
da je bil dotedanji prostor pod
Trančo preveč stisnjen. Tako
je magistrat sezidal novo kru-
harno in zahteval od ljublj-
anskih pekov, da so prinašali
vsak dan tjakaj svež kruh, ga
vlagali vsak v svoj določen
predal, star kruh pa sproti od-
našali. Tukaj so tudi objavljali
na črni deski vsakih 14 dni
žitne cene. V mestni kruharni
se je nahajala poleg tega tudi
majhna tehtnica in pa prosto
stanovanje zakupnika mestne
tehtarne (Stadtwaagefall). Tu
je imel stanovanje tudi sluga
(Brotstizer) poleg plače 60
goldinarjev. Več ljubljanskih
pekov je prebivalo v Rebri nad
Starim trgom kjer je bilo na
pobočje ljubljanskega Gradu
naslonjenih precejšnje število
majhnih, v vsem mestu najrev-
nejših koč. Bile so vse lesene
in so seveda ob vsakem požaru
do tal pogorele. Kljub temu je
bilo tukaj več pekov, ki so pe-
kli kruh v teh bajtah brez dim-
nikov. Tako je bilo skozi stole-
tja. Šele leta 1784 je gubernij
ukazal, da se te hiše ne smejo
kriti odnosno popravljati z de-
skami, nove hiše pa se morajo
samo zidati. Ker pa so bili
tamkaj najrevnejši ljubljanski
prebivalci, je ostalo dolgo časa
pri starem.

Kakor druge ljubljanske
obrti, je magistrat nadzoro-
val enako strogo tudi peke. Od
leta 1472. naprej se je shajal
na sv. Jakoba dan na rotovžu
ves mestni zastop in volil me-
stnega sodnika, že v prihodnji
seji pa je izbral iz svoje srede
kakor za ostale obrtnike tako
tudi za peke po štiri nadzorni-
ke (Brotbeschaue, Brotwa-
ger). Ti so postopali pri svo-
jem nadzorstvu zelo strogo. Če

so peki pekli prelahke ali slab
kruh, so imeli zanje zadaj za
kruharno ob Ljubljani pri
Čevljarskem mostu posebno
kaznovavno pripravo, potap-
ljalko (Schupfen) imenovano.
To je bilo dolgo bruno, ki je
imelo na koncu privezan velik
jerbas. Vanj je moral sesti ob-
sojeni pek, mestni birači pa so
ga potapljali v Ljubljano in
spet kvišku ptezali. Obsojeni
peki so morali za kazen tudi
sedeti po več ur na sramotni
klopi pred kruharno. Te kazni
so se vršile navadno ob sejm-
skih dneh ob veliki navzočnosti
radovednega in škodoželjnega
občinstva. Pogosto pa so na-
pravljale oblasti ljubljanskim
pekem nepotrebne in zlohotne
neprilike. Tako je hotel leta
1660. mestni sodnik kljub sta-
ri navadi in proti jasnim do-
ločbam tehtati star in osušen
kruh ki je bil pač mnogo lažji
kakor takrat, ko so ga bili peki
prinesli svežega v kruharno, sa-
mo da bi jim škodoval in jih
mogel kaznovati. Magistrat je
mestnega sodnika odločno po-
karal zaradi njegovega samo-
lastnega postopanja.

Seveda so imeli tudi ljub-
ljanski peki svoje zadrugo, ki
je uživala velike pravice in
prednosti. Kakor vsak mesar-
ski mojster tako je moral pla-
čati tudi vsak pekovski moj-
ster, ki je bil sprejet v zadrugo,
po 100 goldinarjev takse v za-
družno blagajno. Njihovo šte-
vilo ni bilo veliko, največ do 20
članov. Niti deželna gosposka
ni imela nobene moči do me-
ščanskih obrtnikov glede njho-
vih zadrugnih pravic, zato so
bili kot zadrugni člani zelo po-
nosni in samostojni. Leta 1681.
neki ljubljanski pek, Mihael
Deutsch, ni zaprosil pekovske
zadruge za sprejem, temveč se
je podal pod deželno gosposko,
ki v mestu ni imela nikakih
pravic ter je mogla sprejemati
je zunanje obrtnike. Razjarje-
ni Ljubljanci, ki so se čutili
prikrajšane v svojih pravicah,
so mu vpricho mnogih meščan-
skih pekov pobrali ves kruh ene
peke. Deutsch se je skliceval
na dekret deželne gosposke, to-
da mestni sodnik, ki je držal s
pekovo zadrugo, je dejal, da
si ob tako "cunjo" kakor je de-
želna gosposka niti svojih uma-
zanih čevljev ne obriše. Vsa za-
deva je prišla pred stanovski
deželni zbor, kjer je povzročila
silno razburjenje. Plemiči so
grozili, da ne bodo dali mešča-
nom nobenega dela, temveč po-
klicali tuje obrtnike, mestne-
mu sodniku pa bodo pokazali
vrata, ko bo prišel prvi v de-
želni zbor.

V svoji pritožbi leta 1744. na
cesarico Marijo Terezijo se je
zavzel mestni magistrat, enako
kakor za mesarje, tudi za ljub-
ljanske peke. V svojem poročil-
u je navajal, da mora vsak pek
prinašati vsak dan svoj kruh v
mestno kruharno, kjer ima dolo-
čen svoj poseben prostor za pro-
dajo. Cenik za kruh se nabije
vsakih 14 dni na črno desko v
kruharni; ravna se po tem, ka-
kor žitna cena raste ali pada. Ta
cenik je v pogled vsakomur, ka-
dar koli kdo hoče. Kdo torej mo-
re trdit, da ne bi bilo natančne-
ga nadzorstva pekov? Kdo le
more govoriti o oduševstvu? Pač
pa je drugače izven Ljubljane na
kmetih! Tam se trži z žitom še
hujše kakor po oduševstvu, za kar
gospoda dela odgovorne mešča-
ne. Ko so leta 1744. pripeljali
skoz Ljubljano francoske vojne
ujetnike, so naročili meščani, da
ne bi nastalo pomanjkanje, več-
jo množino žita s Hrvaškega.
Toda graščaki na kmetih so žito
zaplenili in pokupili samo zato,
da ne bi pojenjala draginja.

Magistrat je določil cene
krušnih izdelkov tudi pekem ter
ukazal tako imenovane pekovske
poskušnje (Baeckerproben). V
ta namen imenovana komisija
je bila sestavljena iz mestnega
blagajnika, treh mestih sveto-
valcev, načelnika pekovske za-

druge in dveh pekovskih moj-
strov. Leta 1579. je zaslužil
vsak pek iz peke enega stara (4
mernikov) pšenice 25 krajcar-
jev, kar je bil za tiste čase zelo
lep dobiček. Proti koncu 18. sto-
letja je moral vsak pek v svoj
kruh vtisniti svoje posebno zna-
menje, da se je moglo takoj spo-
znati, čigave peke je. Neznana-
menovani kruh so zaplenili.

Labacensis. (Sl.)

—V celjski bolnišnici je umrl
61 letni ključavničar Kajta Ka-
rel, ključavničar v železnarni v
Štoreh.

—V celjskih trgovinah je
zmanjkalo sladkorja in so mno-
gi trgovci brez njega.

MALI OGLASI

Naznanilo

Vsem mojim klientom se na-
znanja, da sem se jaz, Louis
Petrich, prodajalec zemljišč in
zavarovalniški agent, preselil
iz 18613 Kewanee Ave. v novo
hišo za eno družino, kjer bom
v stanu publiki veliko bolj po-
streči.

Kadarkoli potrebujete kako
postrežbo, kar se tiče

PRODAJE

ZIDAVE ali

NAKUPA

hiše ali zavarovalnine proti
ognju, tornadu, avtomobilске
itd., se oglašite ali pokličite

Louis Petrich

19001 Kildeer Ave.

IVanhoe 1874 Cleveland, O.

Gostilna naprodaj

Proda se gostilna, ki ima no-
vo D-1 in D-2 licenco. Za na-
slov izveste v uradu tega lista.

(145)

Naprodaj

Mesnica in grocerija v naj-
boljši slovenski naselbini na St.
Clair Ave. Izredno lepa prilika
za mlad slovenski par. Sedanji
lastnik mora prodati radi bo-
lezni. Dela več kot \$4,500 pro-
meta na mesec. Dober prostor,
zmerna najemnina. S prostoro-
m se lahko dobi stanovanje
pet sob. Vzame se tudi mala
vknjižba, da se pomaga kupeu.

Mihaljevich Bros.

6424 St. Clair Ave.

(June 19, 21)

Hiša naprodaj

Proda se hiša bolj za malo
družino, 6 sob v bližini vsa-
kovrstnih trgovin ob 185. cesti;
hiša je z dvema lotoma, meri
spredaj 100 čevljev, a v dolžini
257. Proda se najraje skupno
za zmerno ceno. Se mora pro-
dati radi bolezni lastnika. na
18851 Abby Ave. Vpraša se
istotam. (145)

Hiša naprodaj

Proda se hiša za eno družino,
v prvovrstnem stanju, ima 6
sob, 2 garaži. Cena je samo
\$4,800. Naslov izveste v uradu
tega lista. (144)

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

KEMORE 2237-M

EDINA SLOVENSKA IZDELOVAL-

NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

RE-NU AUTO BODY CO.

878 East 152nd St.

Popravimo vsa avto in prebarvamo,

da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje.

Welding.

J. POZNIK — M. ZELODEC

GLENNVILLE 3830.

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave.

Vsak petek serviramo ribjo petenko

ENdlocott 9359

6% pivo, vino, žganje in dober prigr-

zek. Se priporočamo za obisk.

Odprto do 2:30 zjutraj

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik

1109 E. 61st St.

HEenderson 9231

Se priporoča za popravila in bar-

vanje vašega avtomobila. Delo točno

in dobro.

Beer Barrell Inn

Vsak petek ribja pečenka, ob

sobotah kokošja večerja za

godba za ples. Se priporočamo.

Frank in Martina Hribar

16000 Waterloo Rd.

(Thur. June 19)

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

III—KRIZ

Toda "vsi bo morali nemara umreti," so govorili možje, ki so s svojimi osirotelimi otroki prihajali v samostan; eni so tako govorili topo in mrzlo, drugi pa so tožili in jadikovali. Tako so govorili, kadar so prišli klicat duhovnika k umirajočemu, tako so govorili, kadar so nesli mrljica v srenjsko cerkev spodaj na pobočju ali pa na pokopališče zgoraj zraven samostanske cerkve. Pogosto so morali sami kopati grobove — Sira Eiliv je poslom, ki so se ostali, vele pospravljati žito s samostanskih njiv, in kamorkoli ga je v srenji pripeljala pot, povsod je opominjal ljudi, naj spravijo žetev pod streho ter naj drug drugemu pomagajo pri vardevanju živine, da ne poginejo od lakote, ko se bo kuga izdivjala.

Redovnice v samostanu so sprva sprejele to šibo božjo z nekakšno brezglavo vdanostjo. Zdaj so venomer tičale v samostanskem poslopju, tam so v velikem, zidanem kamenu noč in dan kurile, tam so spale in jedle. Sira Eiliv je svetoval, naj po vseh dvorih in v vseh hišah, kjer imajo ognjišča, kurijo velike ognje, toda sestre so se bale požara — najstarejše izmed njih so jim tolikokrat pravile o požaru pred tridesetimi leti. Rokov za obede in delo se niso več držale in različne dolžnosti so vseprek opravljale, kakor so pač prihajali tuji otroci in prosili jedi in pomoči. Prinašali so bolnike — večidel so bili to premožni ljudje, k so si lahko kupili grob v samostanu in plačali zadušnice, pa tudi reveži, ki niso imeli nikogar na svetu in ki doma niso mogli dobiti nobene pomoči. Srednje premožni ljudje so ležali doma in umirali v svojih hišah. Na nekaterih dvorih niti eden ni ostal pri življenju. Ure molitve pa so redovnice doslej vendarle še mogle v redu opravljati.

V SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NEFOZABNEGA SOPROGA IN OČETA

Antona Strnad

ki je za vedno odšel od nas 19. junija, 1940.

Eno leto je minilo, kar Te več med nami ni, božja volja to je bila, da si zdaj nad zvezdami.

Prosi tam za nas Očeta, da se enkrat snidemo, mi pa bomo tu molili, ko na Tvoj grob hodimo.

Žalujoci ostali:

JENNIE STRNAD, soproga, FRANCES in LILLIAN, hčeri, JOSEPH in ROBERT, sinova, JENNIE SUVAZ, ALICE, MARY, MATHEW OBERSTAR, pastorki.

Cleveland, O., 19. junija, 1941.

Izmed nun je prva zbolela sestra Inga, žena Kristininih let, blizu petdesetih, kljub temu pa se je tako bala smrti, da jo je bilo grozno gledati in poslušati. Mraz jo je začel spreletavati med mašo v cerkvi, drgetaje in šklepetaje z zobmi se je po rokah in kolenih plazila naokrog, zraven pa Boga in Devico Marijo mlo prosila za življenje. Precej nato je že ležala v strani vročici, se zvižala od bolečin in kri ji je kakor znoj udarjala iz kože. Kristinino srce je bilo polno groze — gotovo bo občutila prav takšen neznan strah, kadar napoči njena ura. Ne sama, da je bila smrt gotova — smrt za kugo je spremljal tudi grozanski strah.

Nato je zbolela gospa Ragnhild sama. Kristina se je včasih nekoliko čudila, da so tej ženi poverili visoko čast opatinje — bila je tiha, malce čemerna starica, neuka in na videz ne preveč darovita — toda ko je smrt položila svojo roko nanjo, je pokazala, da je zares Kristusova nevesta. Pri njej se je bolezen začela z bulami — vendar ni dovolila, da bi njene duhovne hčerke le enkrat samkrat razgalile njeno staro telo. Nazadnje pa je otekla pod pazduho postala debela kot jabolko in tudi pod brado so se ji napravile bule, postajale so vse večje in krvavo rdeče, nazadnje pa črnkaste. Opatinja je trepla neznosne bolečine in kar žarela od vročice; kadar pa je bila pri zavesti, je ležala na postelji kot pravi zgled svete potrpežljivosti, vzdihujoč prosila Boga odpustitve svojih grehov ter presrčno in iskreno molila za samostan in svoje hčere, za vse bolne in žalostne in za odrešenje vseh duš, ki morajo zdaj nemara na oni svet. Celo Sira Eiliv se je razjokal, ko jo je dejal v sveto olje — čeprav sta bili njegova odločnost in neutruljiva vnema sredi teh nadlog doslej neizčrpni. Gospa Ragnhild je že večkrat izročila svojo dušo v božje roke in Ga prosila, naj vzame redovnice v svoje varstvo — kar so se ji začele bule po telesu odpirati. Izkazalo se je, da se s tem bolezen obrnila na bolje — kakor so ljudje tudi kesneje spoznali, da so tisti, pri katerih se je kuga pojavila z bulami, včasih ozdraveli, drugi, pri katerih jo je spremljala krvava slina, pa vsi pomrli.

Ker jih je izpodbudil zgled njihove opatinje in so videle kužnega bolnika, ki ni umrl, so se redovnice znova osrčile. — Zdaj so morale same molsti in vardevati živino, si kuhati in hoditi po brinje in zelene veje za kajenje — vsaka je morala poprijeti za delo, ki je bilo ravno potrebno. Stregle so bolnikom, kakor so pač vedele in znale, in dajale zdravila — terjak in kolmežev koren so že porabile — delile so ingver, poper, žafran in kis zoper okuženje, mleko in jedila — kadar je začel kruh pohajati, so ponoči napakle novega — ko so začele pohajati začimbe, so ljudje morali žvečiti zoper okuženje brinje in borove igle.

Sestra za sestro se je zgrudila in umrla, navčka v samostanski in srenjski cerkvi sta se od zore do mraka oglašala v težkem zraku, zakaj nenaravna megla se ni hotela dvigniti, zdelo se je, da je neka skrivna zveza med meglo in kugo. Večkrat je nastopila nekakšna ledena megla, na tla so se usipale ledene iglice in napol zmrzla pršavica, zemlja je zmrzovala in se pokrivala z njem —

potem pa je spet nastopilo toplo vreme z meglo. Za slabo znamenje so ljudje imeli to, da naenkrat od nikoder ni bilo morskih ptic. Sicer jih je bilo na tisoče med položnimi senožetmi v dolini ob ozkem, reki podobnem rokavu fjordu, ki se severno od reinskega samostana razširi v celinsko jezero s slano vodo. Namesto njih pa so prihajali v nezasišanih množinah krokarji — na vsaki skali ob vodi so v megli posedali ti črni ptici in se oglašali s svojim gnusnim krakanjem, medtem ko so se jate vran, da tako številnih ljudje doslej še nikdar niso videli, spustile v vse gozdove in žive meje ter se ostudno vrešče spreletavale nad nesrečno deželo.

Semertja je Kristina mislila na svojce — na sinove, ki so bili raztreseni tako daleč naokrog, na vnuke, ki jih ne bo nikdar videla — pred očmi ji je bil zlatolasi tilnik malega Erlenda. Toda zanjo so se vsi oddaljili in zbledeli. Zdaj se je malone zdelo, kot bi si bili vsi ljudje v tej stiski enako blizu in enako daleč. Poleg tega pa je imela ves dan polne roke opravkov — zdaj ji je prav prišlo, da je bila vajena slehernega dela. Ko je tako sedela in molzla, so se mahoma nabrali krog nje ubogi otroci, ki jih doslej še nikdar ni videla, in bilo ji je komaj mar, da bi jih vprašala, odkod so in kako je pri njih doma; dala jim je jesti in jih odpeljala v samostansko dvorano ali kakšno drugo sobo, kjer je bil zakurjen ogenj, ali pa jih je položila na posteljo v dormitoriju.

Skoraj z začudenjem je opazila, da se je v tem času stiske in nadloge, ko bi bila vendar vsakemu človeku vztrajna molitev bolj kot kdaj potrebna, komaj utegnila zbrati. Brž ko je ujela prost trenutek, se je pred Najsvetejšim v cerkvi vrgla na kolena, toda to so bili samo vzdihljaji brez besed, me-

dli očenaši in zdrave Marije. Sama se ni zavedala, da se vse bolj otreša tistih samostanskih šeg in navad, ki se jih je bila navzela zadnji dve leti, in da spet postaja nekdanja gospodinja, čim bolj se krči število redovnic, čim bolj izginjajo samostanski običaji in čim dlje leži opatinja na bolniški postelji, vsa onemogla in z napol ohromelim jezikom — in se vedno bolj kopiči delo za tiste, ki so še ostale pri življenju in ga morajo opravljati.

Nekega dne je slučajno zvedela, da je Skule še v Nidarosu, njegovi mornarji so pomrli ali se razbežali, novega moštva pa ni mogel dobiti. Bil je sicer zdrav, toda predal se je razuzdanemu življenju kakor toliko drugih obupanih mladih ljudi. Kdor se boji, tega smrt gotovo pobere, so govorili, in zato so se omamljali z gostijami in popivanjem, kockali, plesali in se vlačili z ženskami. Celo žene uglednih mož in mlada dekleta iz najboljših rodbin so

v teh hudih časih pobegnile iz domače hiše; družile so se s počestnicami ter norele po cehovskih dvorah in krčmah med podivjanimi moškimi. Bog jim odpusti, si je mislila mati, toda njeno srce kakor bi bilo preveč

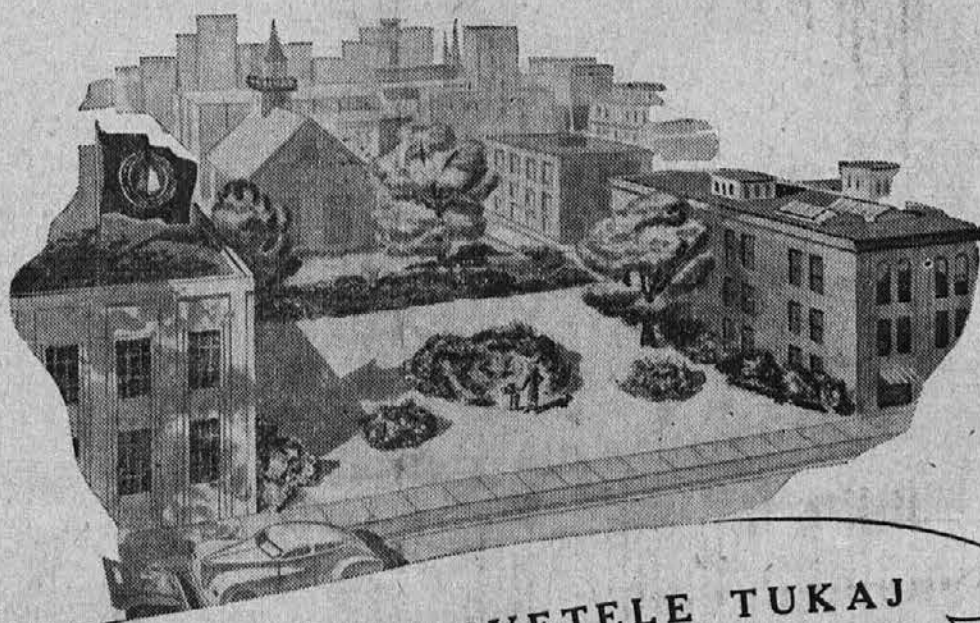
utrujeno, da bi se moglo zavedati tega kdo v kaj žalostiti. (Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Gerald Callahand, bivši operator vzpenjače v Chicago Merchandise Mart je bil vpoklican k vojakom. Pri odhodu se je priporočil dekletom v tem poslopju, da mu pišejo dolgo pismo in dobil ga je. Pismo je dolgo, da sega iz 24. nadstropja do tal in je podpisano z 27,000 imeni. Zdaj bo menda sit ...

Ko bodo rože cvetele poleti

NE BODO CVETELE TUKAJ

Poleg Ohio telefonske centrale je prazen prostor, posejan s travo in zasajen s cveticami.

Rože cveto na prostoru, kupljenem pred leti kot priprava za večje razvitje telefona. Ta potreba razširjenja je zdaj tukaj in prihodnje poletje bodo cvetlice izginile. Na njih prostoru bo stalo dodatno poslopje telefonske centrale — da bo služil več odjemalcem hitreje; vestneje; poceni. To je tipično kaj vse se zgodi telefonskemu podjetju po vsej Ohio. Telefonske zgradbe so se štirikrat povečale, medtem ko se telefonski uslužbenci trudijo po najboljši moči, da drže korak s civilizacijo, industrijskimi in vojaškimi potrebščinami za Narodno Obrambo.

Poslušajte "The Telephone Hour" ob ponedeljkih ob 7 P. M. na WTAM, WLW, WSPD.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Kadar se zdi opravilo dolgo . . . prenehajte in

SE OBRNITE K OKREPČILU

Z ledeno-mrzlimi steklenicami Coca-Cola v vaši ledenici, imate fino okrepčilo v svoji doseg, kadar vam je vroče, če ste izmučeni ali žejni. Torej kadar počivate čez dan, naj bo to počitek, ki osveti z ledeno-mrzlo Coca-Cola.

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO. Prospect 0333

The Straight Whiskies in This Product are

4 YEARS OR MORE OLD

ZGANJE ZA VSE NAMENE

Ravno pravi za Old Fashioned, Whiskey, Sour, Manhattans, highballs ali samo. Glejte na starost cenol

\$1.95 POLN KVORT Code No. 163A

JAS. BARCLAY & CO., LTD. Detroit, Michigan • Peoria, Illinois

Barclay's Caravan A BLEND OF STRAIGHT WHISKIES

SAMO \$1.00

poln pint Code No. 163C

ZENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri- dajte k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628